

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821200026
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3821200026.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo starostlivosti súdu o maloletú: S., bytom u matky v konaní zastúpená: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny R. - K., dieťaťa rodičov: matka - H. otec - Z., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 22. júna 2021, č.k. 9P/1/2021-257, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 7P/30/2014-31 zo dňa 10.06.2014 v časti určenia výživného tak, že otcovi uložil prispievať na výživu maloletej S. mesačne sumou 300,- eur do rúk matky vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje (t.j. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo 150,- eur na 300,- eur mesačne), počnúc dňom 04.01.2021. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 04.01.2021 do vyhlásenia rozsudku vo výške 900,- eur uložil otcovi platiť v mesačných splátkach po 25,- eur mesačne spolu s bežným výživným až do zaplatenia s tým, že v prípade nezaplatenia jednej splátky sa stáva zročným celý dlh. Vo zvyšnej časti návrh matky zamietol. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 78 ods. 1, 3, § 62 ods. 2, 4, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 7P/20/2014 zo dňa 10.06.2014 bola otcovi určená vyživovacia povinnosť na maloletú S. J., vo výške 150,- eur mesačne, vždy vopred, najneskôr do 15. dňa v mesiaci k rukám matky. V tom čase bola maloletá v materskej škole, matka mala v starostlivosti syna G. W., ktorý bol v 7. ročníku Základnej školy. Matka bývala v jednoizbovom byte v jej osobnom vlastníctve. Mala príjem 600,- eur mesačne, platila hypotéku 160,- eur mesačne a náklady na bývanie. Otec maloletej bol v tom čase samostatne zárobkovo činná osoba, pracoval ako stavbyvedúci pre W., s príjmom 1.100,- eur mesačne, býval v trojizbovom byte svojej matky sám. Náklady na bývanie mal 220,- eur mesačne. V súčasnosti maloletá navštevuje 5. ročník Základnej školy v Q., vo svojom voľnom čase chodíeva jazdiť na kone. Podľa správy od zamestnávateľov matky čl. 21 - 23, dosahovala matka príjem mesačne od 115,48 eur (2/2020), 356,75 eur za marec 2020, za apríl 2020 nemocenské 367,85 eur, takisto za máj 2020, v júni 2020 mala príjem 825,45 eur, v júli 2020 833,26 eur, v auguste 2020 791,78 eur, aktuálne pracuje v materskej škôlke s príjmom 633,18 -703,- eur, má priznaný plat 803,- eur mesačne. Podľa daňového priznania za rok 2018 otec maloletej ako živnostník dosiahol rozdiel medzi príjmami a výdavkami 4.332,16 eur, po znížení dane o odpočítateľné položky mal daň 95,4 eur. Za rok 2019 ako živnostník dosiahol rozdiel medzi príjmami a výdavkami stratu, teda mínus 13.970,- eur, z ostatných príjmov 22.500,- eur po odpočítaní výdavkov 20.500,- eur mal základ

dane 2.000,- eur, daň 380,- eur. Podľa výpisov z účtov otca súd zistil, že sú mu uhrádzané vysoké sumy, ktoré podľa otca pochádzajú z predchádzajúcich daňových období. Na účet XXXXXXXXXX v A. tak prijal 20.01.2021 9.568,- eur, 25.01.2021 8.000,- eur, 2.176,- eur 15.03.2021, mesačne dostáva platby 600,- eur - bytový dom, od obce K. 750,- eur mesačne. Má v prenájme predajňu detských potrieb, kde mesačne platí 800,- eur za nájom, na uvedený účet sú mu poukazované platby za tovar z e-shopu s detskými vecami. Podľa mandátnej zmluvy má jeho firma uzavretú zmluvu s K. na výkon stavebného dozoru s odplatom 600,- eur mesačne. Podľa daňového priznania za rok 2020 dosiahla spoločnosť U. za toto účtovné obdobie výsledok hospodárenia po zdanení 1.823,- eur. Podľa daňového priznania mala táto firma úhrn zdaniteľných príjmov v roku 2020 37.030,- eur, po odpočítaní nákladov a odpisov výsledok hospodárenia bol 1.823,- eur. Podľa účtovnej závierky bol rozdiel majetku a záväzkov mínus 31.742,- eur. V roku 2019 mala firma výsledok hospodárenia 293,- eur. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že na strane maloletej došlo k výraznej zmene pomerov, keďže naposledy bolo výživné určené v čase, keď navštevovala predškolské zariadenie, no v súčasnosti už navštevuje druhý stupeň základnej školy. Uviedol, že s vekom sa zvýšili i náklady na jej základné životné potreby, akými je stravovanie a ošatenie, pričom vzhľadom na vek maloletej (XX rokov) sú tieto náklady na úrovni dospelého človeka. Maloletá je o sedem rokov staršia a jej potreby na výživu sa zvýšili. Už časový faktor svedčí v prospech maloletej, že došlo k zmene pomerov a sedem rokov nebolo zvýšené výživné. Výraznú zmenu pomerov konštatoval aj na strane otca s tým, že otec má živnosť, aj spoločnosť s ručením obmedzeným, nepracuje pre inú firmu, ale len na svoj účet. Jeho zdravotná schopnosť nie je žiadnym spôsobom znížená, má vysokoškolské vzdelanie odbor stavbár. Ak dosahuje ako živnostník, resp. v spoločnosti s ručením obmedzeným také nízke príjmy, ako vyplývajú z daňových priznaní, je povinný využiť svoje schopnosti a možnosti podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine a zamestnať sa, najmä ak by mu to umožnilo plniť si vo zvýšenej miere svoju vyživovaciu povinnosť. Jeho možnosti a schopnosti nie sú určované jeho subjektívnym rozhodnutím, objektívne podľa pracovnej ponuky má schopnosti dosahovať na trhu práce príjem najmenej 1.200,- eur mesačne v hrubom. Uviedol, že pri zhodnotení schopností a možností nemožno vychádzať zo subjektívnych rozhodnutí povinnej osoby, ale objektívne daných vekových, vzdelanostných a zdravotných predpokladov na dosahovanie príjmu. Maloletá je jediným dieťaťom povinného otca. Prihliadajúc aj na vlastnú obranu otca, že prispieva maloletej nad rámec výživného na oblečenie, obuv, športové potreby ako to uviedol vo vyjadrení k návrhu, je zrejmé, že je teda schopný prispievať na dcéru vyššou sumou, než by mu vychádzala z jeho príjmov, deklarovaných v daňových priznaniach. S ohľadom na potreby maloletej, ktorá navštevuje druhý stupeň základnej školy, ktorá mala nepochybne zvýšené výdavky aj v súvislosti s online výučbou, má záľubu - jazdu na koni, kde sú náklady na desať vstupov 150,- eur, a ďalšie základné potreby - stravu, oblečenie, obuv, kozmetiku a vitamíny, súd určil výživné povinného otca na 300,- eur mesačne, a to odo dňa podania návrhu na zvýšenie výživného. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že aj na strane matky došlo k zmene pomerov. Táto bola s maloletou v dôsledku epidémie doma a poberala nemocenské dávky. Žije s priateľom, pričom v jej byte, v ktorom predtým bývala, býva jej syn, ktorý uhrádza náklady na bývanie, matka ďalej platí hypotéku spojenú s týmto bytom. V súčasnosti sa zamestnala v škôlke, má príjem 600,- - 800,- eur mesačne. Osobne sa o maloletú stará. Syn ku ktorému mala vyživovaciu povinnosť v čase posledného určenia výživného je dospelý. V dôsledku zvýšenia výživného súd prvej inštancie vyčíslený dlh na výživnom za mesiace január až jún 2021, teda za 6 mesiacov vo výške 900,- eur umožnil otcovi splácať v splátkach po 25,- eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia. Na jednotlivé úhrady odevov a obuvi predložené otcom súd prvej inštancie neprihliadal z dôvodu, že sa vzťahovali k obdobiu pred podaním návrhu, pričom súd nepriznal zvýšené výživné späť ako to požadovala matka od 01.09.2020, ale len od podania návrhu preto, že nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by to odôvodňovali v zmysle § 77 Zákona o rodine. V tomto smere súd návrh matky zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 52 CMP.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletej, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v prvej výrokovej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby po doplnení dokazovania rozsudok súdu prvej inštancie v prvej výrokovej časti zmenil a návrh matky na zvýšenie výživného v plnom rozsahu zamietol. Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/, g/, h/ CSP. Súdu prvej inštancie vytýkal formálne vady rozsudku, a to neuvedenie právneho zástupcu otca, ako aj nesprávne očíslovanie jednotlivých odsekov odôvodnenia na strane 9 rozsudku. Návrhom požadovanú sumu výživného 300,- eur mesačne považuje za neprimerane vysokú s ohľadom na všetky zákonné kritériá pre zvýšenie výživného. V tejto súvislosti poukazyval na tú skutočnosť, že matka maloletej pozná schopnosti, možnosti aj majetkové pomery otca, preto od neho pred podaním návrhu žiadala

zvýšenie výživného na sumu 200,- eur mesačne. Túto skutočnosť však súd prvej inštancie nezohľadnil pri vedení súdneho pojednávania a pokuse o zmier účastníkov, čím postupoval v rozpore s článkom 7 ods. 2 CSP, § 179 ods. 2 CSP a § 118 ods. 1 CMP, ako aj pri vydaní rozhodnutia, keďže v plnom rozsahu vyhovel návrhu matky v časti zvýšenia výživného na sumu 300,- eur mesačne, pričom tento je zo strany matky značne nadsadený. Po prednese strán na prvom pojednávaní nepostupoval súd prvej inštancie podľa § 181 ods. 2 CSP, keďže neurčil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná a taktiež neuviedol svoje predbežné právne posúdenie vecí. Poukazoval na to, že návrh matky na zvýšenie výživného obsahoval len všeobecné tvrdenia o zvýšení výdavkov v súvislosti s výchovou a výživou maloletej, neobsahoval ich konkrétne vyčíslenie, neobsahoval príjmy a výdavky matky, ani príjmy a výdavky otca preukazujúce zmenu jeho majetkového postavenia a jeho schopnosť platiť zvýšené výživné. Dôvodil, že on k svojmu vyjadreniu k návrhu priložil doklady o svojich príjmoch a výdavkoch a tak isto predložil všetky doklady o svojich majetkových pomeroch, ktoré súd v priebehu konania požadoval. V konaní neboli nijako preukázané matkou uvádzané výdavky na dieťa, a to cestovné v sume 23,10 eur - 25,30 eur mesačne, platby za zošity a knihy v sume 40,- eur za rok, platba za ZRPŠ v sume 10,- eur ročne, knihy (záľuby) 10,- eur mesačne, oblečenie zima 200,- eur ročne, oblečenie leto 120,- eur ročne. Navyše na zimné a letné oblečenie maloletej výrazne prispel otec, čo preukázal predloženými dokladmi. Poukazoval zároveň na to, že jazdy na koni financoval otec maloletej a nie je to výdavok matky, ako to nesprávne vyhodnotil súd prvej inštancie. Rovnako vytýkal, že v konaní neboli preukázané matkou uvádzané aj ďalšie výdavky ako školné matky v sume 600,- eur ročne, cestovné matky 60,- eur mesačne, materiály matky do školy v sume 20,- eur ročne, nájom v sume 200,- eur mesačne, koncesionárske poplatky v sume 4,64 eur mesačne, mobil v sume 21,- eur mesačne a pohonné hmoty 50,- eur mesačne. Čo sa týka nákladov na stravu maloletej matkou uvedených vo výške 150,- eur - 200,- eur, tieto otec považuje za neprimerané. Za primerané výdavky matky za stravu maloletej považuje sumu maximálne 120,- eur mesačne s poukazom na to, že mimo víkendov, na ktorých sa účastníci vždy dohodnú, maloletá býva u otca každý rok celé jarné prázdniny, polovicu letných prázdnin, polovicu vianočných prázdnin a počas niekoľkých predĺžených víkendov, kedy otec plne hradí všetky jej potrebné výdavky. Súdu prvej inštancie vytýkal, že nevykonal dôkazy ním navrhované, a to predloženie dokladov o všetkých matkou uvádzaných výdavkoch, pričom v odôvodnení rozsudku súd neuviedol, prečo neuviedol ďalšie navrhnuté dôkazy. Ďalej súdu prvej inštancie vytýkal, že na jednej strane nevykonal všetky navrhnuté dôkazy potrebné na dôsledné zistenie skutkového stavu a na druhej strane vykonal dôkazy, ktoré nenavrhol žiaden z účastníkov, ktorými dôkazmi bolo napríklad vyžiadanie správy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R., či evidujú voľné pracovné miesta na pozíciu stavbyvedúci, stavebný rozor s ukončeným vysokoškolským vzdelaním a platových ponúkaných možnostiach a výsluch svedka T. Y., ktorých vykonanie súd nariadil bez toho, aby uviedol, z akých dôvodov chce tieto dôkazy vykonať a čo sa má týmito dôkazmi preukázať. Dôvodil, že predložil súdu v prílohe k vyjadreniu k návrhu doklady o výdavkoch, daňové priznanie za rok 2019 a na základe výzvy súdu všetky požadované doklady, takže súd mal k dispozícii dostatok dokladov preukazujúcich jeho majetkovú situáciu, preto vôbec nebolo potrebné zisťovať jeho predpokladaný príjem v prípade, že by sa zamestnal vyžiadanim si, alebo zisťovaním pracovných ponúk. Argumentáciu súdu zisťovaním ponúk na zamestnanie vhodných pre otca ako spôsob zlepšenia jeho majetkového postavenia považuje za úplne scestnú s tým, že roky pracoval v stavebníctve ako zamestnanec a po získaní adekvátnej odpornej praxe, dobrého mena a kontaktov sa rozhodol pre kariérny posun a tým aj predpokladaný majetkový nárast založením si vlastnej stavebnej spoločnosti. Táto bola založená 30.05.2019, jedná sa teda o novú spoločnosť, ktorá tak ako všetky novozaložené spoločnosti v danom odbore zamerania a na porovnateľnom tržnom území objektívne nie je minimálne 2 až 3 roky po založení v žiadnom alebo výraznom zisku, a to z hľadiska vysokých vstupných nákladov a rozbiehania podnikania. Majiteľ založil spoločnosť s víziou vyšších príjmov do budúcnosti, takže z hľadiska potenciality navýšenia jeho príjmov je práve tento postup z jeho strany objektívne zodpovednejší ako sa zamestnať za stálu mzdu. Mal za to, že nebol dôvod vykonať dôkaz výsluchom svedkyne T. Y., ktorá je predavačkou v maloobchodnej predajni, nakoľko tento dôkaz je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania. Finančná situácia maloobchodnej prevádzky je totiž zrejma z účtovných dokladov, ktoré si súd vyžiadal a boli mu zo strany otca doložené. V uvedenej súvislosti považoval za podstatné, že súd môže aj bez návrhu vykonať dôkazy len v prípadoch podľa § 185 ods. 2 CSP. Nakoľko takéto prípady v súdnom konaní nenastali, vykonaním uvedených nenavrnutých dôkazov prvostupňový súd postupoval podľa názoru otca nezákonne. Ďalej dával do pozornosti, že v čase určenia pôvodnej výšky výživného matka dosahovala vyššie príjmy ako v súčasnosti, čo potvrdzuje, že na rozdiel od otca nevynakladá dostatočné úsilie na dosiahnutie vyšších príjmov, čomu jej nebránia žiadne objektívne dôvody. Súdu prvej inštancie ďalej vytýkal, že sa nezaoberal jeho ďalšími výdavkami, ktoré

v konaní uvádzal a preukazoval. Dával do pozornosti, že matka uzavrela dňa 03.07.2021 manželstvo so svojím priateľom U., z ktorého dôvodu žiadal, aby bolo vykonané dokazovanie zistením majetkových pomerov v domácnosti matky a jej manžela. Súdu prvej inštancie vytýkal, že sa nedôsledne zaoberal porovnaním príjmov a výdavkov oboch účastníkov konania v čase posledného určenia výživného so stavom pred vynesením rozsudku. Uviedol, že ako je zrejmé z vykonaných dôkazov, za posledný rok otec vynaložil na maloletú okrem súdom určeného výživného a jej bežných výdavkov spojených s pobytom u neho značné sumy, čím sa výrazne podieľal na zabezpečení zvýšených potrieb maloletej, preto nie jej dôvod pre zvýšenie výživného súdom.

3. Matka sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadřila.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že zvýšenie vyživovacej povinnosti je v záujme maloletého dieťaťa.

5. Krajský súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez toho, aby bol viazaný rozsahom odvolania a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP), prihliadnuc i na prípadné vady konania (§ 67 CMP) a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

6. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

7. Následne odvolací súd podrobil napadnuté rozhodnutie vecnému prieskumu jeho správnosti vo svetle o.i. tiež odvolateľom uplatnených dôvodov na odvolanie spočívajúcich v nesprávnom skutkovom a právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP).

8. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov súdom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie.

9. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

10. Vyššie uvedené odvolacie námietky otca, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vychádzajúc z dostatočne zisteného skutočného stavu veci, pri plnom rešpektovaní vyšetrovacieho princípu (§ 35 a § 36 CMP), vyhodnotiac výsledky vykonaného dokazovania vo svetle zásad uvedených v ust. § 191 CSP, vyvodil z neho správne právne závery, vychádzajúc z ktorých posúdil dôvodnosť návrhu matky na zvýšenie výživného v určenom rozsahu, nad rámec doposiaľ súdnym rozhodnutím určenej vyživovacej povinnosti otcovi v prospech mal. dieťaťa, konštatujúc naplnenie zákonných predpokladov z hľadiska ust. § 62 ods. 1, 2, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, zvýšenie výživného vo svetle záujmu mal. dieťaťa odôvodňujúcich, posúdiac tvrdenia

otca na ktorých zakladal nedôvodnosť požadovaného zvýšenia výživného vo svetle ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine ako nespôsobilých privodiť zamietajúce, či svojou výškou v prospech otca vyznievajúce rozhodnutie.

11. Vychádzajúc z obsahu odvolania, otec o.i. namietal existenciu tzv. inej vady konania spôsobilej mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, naplnenie ktorého dôvodu vzhliadol v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku, čím uplatnil odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, vychádzajúc z obsahu odvolania tiež uplatnil odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces).

12. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností, odvolací súd nevzhliadol dôvodnosť v tomto smere produkovaných odvolacích námietok.

13. Odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR. V situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré bolo (ne)vyhovené uplatnenému nároku, je pre účastníkov veľmi obtiažne pochopiť takéto rozhodnutie. Pokiaľ nie sú tieto faktory vysvetlené v odôvodnení rozhodnutia, nemožno vylúčiť, že rozhodnutie, z ktorého nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, treba považovať za nepreskúmateľné. Takéto rozhodnutie súdu porušuje právo účastníka na spravodlivý súdny proces, pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

14. Výkladom toho, či nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá vadu konania spočívajúcu v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom, následkom zistenia ktorej, je zrušujúce rozhodnutie, resp. či ide len o tzv. inú vadu konania, sa zaoberalo Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zasadnutí konanom dňa 3. decembra 2015 a prijalo stanovisko, podľa ktorého výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá dôvod na odvolanie podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ v spojitosti s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku, spočívajúci v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom (teraz § 365 ods. 1 písm. b/ CSP), inak ide o tzv. inú vadu konania (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), v súvislosti s čím je potrebné vždy skúmať mieru (intenzitu) nepreskúmateľnosti, teda mieru, do akej táto vada poškodí účastníka konania na jeho ústavných právach, teda v každej konkrétnej veci individuálne zodpovedať otázku, do akej miery možno nepreskúmateľnosť rozhodnutia posudzovať ako tzv. inú vadu a do akej miery ho možno posudzovať ho ako odňatie možnosti konať pred súdom, resp. porušenie práva na spravodlivý proces.

15. Preskúmaním obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nevzhliadol dôvodnosť uplatnenej odvolacej námietky z hľadiska ani jedného v odvolaní uvedeného dôvodu. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami toho - ktorého účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia požiadavkami v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04), čo plne dopadá tiež na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Túto požiadavku zvýrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. Georgidias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B).

16. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, spĺňa všetky vyššie uvedené požiadavky a tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, pričom odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli neodôvodnené. Skutočnosť, že odvolateľ sa s názorom súdu prvej inštancie

nestotožnil, nemôže samo o sebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, alebo arbitrárnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie.

17. Posúdením zostávajúceho obsahu odvolania považoval odvolací súd za podstatné odvolacie námietky otca, a to jeho tvrdenie o tom, že súd prvej inštancie nesprávne stanovil výšku jeho vyživovacej povinnosti.

18. Podľa článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností, až keď nedôjde k dohode rodičov, rozhodne súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa.

19. Rodičovské práva a povinnosti vznikajú priamo zo zákona narodením dieťaťa. Tieto majú v rovnakom rozsahu, pričom je irelevantné, či sú rodičia dieťaťa manželmi, alebo nie. Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. v platnom znení ďalej „Zákon o rodine“). Rodičovské práva a povinnosti majú teda obaja rodičia a pri ich výkone, sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine).

20. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia, prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine). Pri určení výživného, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

21. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnyimi alebo zákonodarnými orgánmi (čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa).

22. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež poskytovaním vecných plnení, napríklad zakúpaním stravy, nákupom ošatenia, zabezpečením zdravotnej starostlivosti a podobne. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťa. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady, potrebné na uspokojenie jeho potrieb. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, náklady súvisiace s plnením školskej (prípadne predškolskej) dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť, prípadne primerané náklady na mobilný telefón. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé, alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Uvedené náklady na uspokojovanie potrieb dieťaťa, má pokrývať výživné od rodičov, keďže dieťa si ich samé nemôže zabezpečiť, nie je totiž schopné samé sa živiť. Náklady na potreby dieťaťa, uspokojujú obaja rodičia a to podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Súd zohľadňuje pri posudzovaní výživného, aj výkon osobnej starostlivosti o dieťa, ktorým sa kompenzuje výživné vo finančnom vyjadrení. Cieľom ust. § 62 ods. 5 Zák. o rodine, je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič zodpovedajúcim spôsobom splní svoju vyživovaciu povinnosť. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča, alebo potreby iné. Podľa ustálenej judikatúry, pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho

skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod.. Pre komplexnosť posúdenia majetkových pomerov výživou povinného rodiča sú síce predmetom dokazovania aj pasíva (rôzne formy úverov, pôžičiek, prípadné exekúcie), avšak treba vychádzať z priority vyživovacej povinnosti. Na zadĺženie povinného rodiča z dôvodov, ktoré nie sú nevyhnutné, sa neprihliada.

23. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, ustanovenie § 62 Zákona o rodine, vrátane čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, garantuje právo rodičov vychovávať svoje deti a na druhej strane garantuje právo deťom na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Toto právo v sebe zahŕňa okrem iného aj zabezpečenie zo strany rodičov všetkých podmienok materiálnej, aj nemateriálnej povahy na to, aby sa dieťa mohlo riadne vyvíjať. Vodiacim pravidlom na určenie výšky výživného povinnému rodičovi je miera jeho vyživovacej povinnosti k dieťaťu, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča. Podľa Dohovoru o právach dieťaťa, má každé dieťa právo na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj. Prvoradú zodpovednosť za zabezpečenie životných podmienok nevyhnutných pre rozvoj dieťaťa, teda nesú v rámci svojich schopností a finančných možností rodičia.

24. Z hľadiska vyššie uvedených rozhodujúcich zákonných aspektov, bolo preto potrebné posudzovať aj opodstatnenosť podaného odvolania, teda z hľadiska zmyslu a účelu ustanovení zákona, podľa ktorých súd o vyživovacej povinnosti rozhoduje.

25. Odvolací súd predovšetkým považuje za potrebné uviesť, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, ktoré správne vyhodnotil, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov a ktoré tvrdenia účastníkov mal za preukázané, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a vec posúdil v súlade s hmotným právom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám ust. § 220 CSP. Námietky otca uvedené v podanom odvolaní sú totožné s námietskami uplatnenými pred súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie sa s nimi dostatočne vysporiadal, preto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli tvrdené, ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na ne v zmysle § 387 ods. 2 poukazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie s ohľadom na uplatnené odvolacie námietky dodáva.

26. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa zmenia pomery.

27. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

28. Citované ustanovenie § 78 Zákona o rodine vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď sa rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane dieťaťa, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom jeho odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmu, prípadne pribudnutím alebo ubudnutím ďalších vyživovacích povinností.

29. V prípade, keď má súd rozhodovať o návrhu na zvýšenie výživného podľa ust. § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, musí porovnávať pomery na strane osoby oprávnenej a povinnej, ktoré existovali v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi, ktoré sú dané v období, na ktoré sa zvýšenie výživného má vzťahovať. Posúdenie opodstatnenosti návrhu na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa je vecou voľnej úvahy súdu a závisí od možností a schopností osoby povinnej výživou a od odôvodnených potrieb osoby oprávnenej na výživné. Súd je v rámci tohto konania povinný objasniť skutočný stav veci v zmysle § 35 CMP a na základe zisteného stavu vykonať porovnanie pomerov účastníkov v čase poslednej úpravy výživného s pomermi v súčasnej dobe.

30. Uvedené porovnanie pomerov súd prvej inštancie vykonal správne a na základe jeho výsledkov vo veci aj správne rozhodol. Súd prvej inštancie v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami správne

postupoval, keď zamerl svoje dokazovanie na preukázanie toho, či na strane dieťaťa a jeho rodičov došlo k zmene pomerov, ktoré je dôvodom na zvýšenie výživného. Z obsahu spisu vyplýva, že takáto zmena pomerov nastala tak na strane maloletej S., ako aj na strane oboch rodičov.

31. Z obsahu spisu vyplýva, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k maloletej S. určená rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 10.06.2014 č.k. 7P/30/2014-31 vo výške 150,- eur mesačne, t.j. pred 7. rokmi, kedy maloletá navštevovala materskú školu. V súčasnej dobe navštevuje 6. ročník základnej školy, t.j. druhý stupeň základnej školy, čím u nej došlo k veľmi výraznej zmene pomerov a s tým spojenému podstatnému nárastu jej životných nákladov na základné, kultúrne a sociálne potreby. Je zrejmé, že došlo k zvýšeniu jej výdavkov jednak z objektívneho dôvodu všeobecne známej skutočnosti zvýšenia životných nákladov - cien tovarov a služieb, a jednak zo subjektívnych dôvodov - fyzického, fyziologického, kultúrneho a psychického rastu. Oproti poslednej úprave výživného sa tak podstatne zmenili potreby maloletej, keď sa zvýšili výdavky na jej štúdium, dochádzku do školy a školské pomôcky a aktivity a taktiež sa zvýšili jej potreby v oblasti záujmov, ktoré nepochybne prispievajú k jej vývinu a k rozvoju jej osobnosti a predstavujú napĺňanie jej ďalších potrieb a výdavky s nimi sú spojené dôvodne. V prvom rade sa však jedná o výdavky na uspokojovanie základných životných potrieb maloletej, medzi ktoré patria výdavky na bývanie, stravu a oblečenie, ktoré sa za obdobie 7. rokov nepochybne zvýšili, rovnako ako sa zvýšili celkové životné náklady, o čom súd prvej inštancie nemá žiadne pochybnosti a za nedôvodné tak považuje odvolacie námietky otca v tom smere, že toto zvýšenie životných nákladov matka nepreukázala. Potreby maloletej si tak jednoznačne vyžadujú vyššie výživné zo strany povinného rodiča, a to otca, keďže maloletá je zverená do starostlivosti matky a táto jej v prevažnej miere zabezpečuje osobnú starostlivosť. Výdavky, ktoré matka má a ktoré vyčíslila ako odôvodnené potreby maloletej, nepovažuje odvolací súd za neprimerané (cestovné, platby za zošity, knihy, ZRPŠ, oblečenie ...), ani za nadhodnotenú. V tomto smere sú tak odvolacie námietky otca nedôvodné a súdom prvej inštancie zvýšené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej. Rovnako za nedôvodnú považoval odvolací súd aj odvolaciu námietku otca, spočívajúcu v tom, že zvýšené výživné nezodpovedá jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že príjem otca je rozhodne vyšší než deklarovaný v jeho daňovom priznaní a zároveň nie je nižší ako bol pred 7. rokmi, kedy bol otec samostatne zárobkovo činnou osobou, pracoval ako stavbyvedúci s príjmom 1.100,- eur mesačne. V súčasnosti otec ako živnostník dosahuje minimálne príjmy, z ktorých mu vzniká daňová povinnosť v minimálnom rozsahu. Zároveň je spoločníkom v spoločnosti U..., ktorá dosiahol a v roku 2020 zisk 1.823,- eur. Otec v odvolaní namietal, že argumentácia súdu prvej inštancie zisťovaním ponúk na zamestnanie vhodných pre otca, ako spôsob zlepšenia jeho majetkového postavenia je úplne scestná s tým, že roky pracoval v stavebníctve ako zamestnanec a rozhodol sa pre kariérny postup a tým aj predpokladaný majetkový nárast založením si vlastnej stavebnej spoločnosti, ktorá tak ako všetky novo založené spoločnosti po založení nie je v žiadnom alebo výraznom zisku. Túto spoločnosť založil s víziou vyšších príjmov do budúcnosti.

32. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

33. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného. Záujem zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávnych vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen jeho životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Zdôvodnenie sa vidí v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu.

34. Relevanciu v zmysle následkov potenciality možno jednotlivým prípadom priznať len za podmienky, ak k takému konaniu nedošlo zo závažného dôvodu. Závažným dôvodom môže byť zdravotný stav, potreba miesta výkonu povolania bližšie k bydlisku rodiny, organizačné zmeny, potreba vykonávania starostlivosti o člena rodiny. Následkom princípu potenciality (ak sa nepreukáže

ospravedlňiteľný dôvod) je skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciálneho príjmu, t.j. príjmu pred zmenou zamestnania, príjmu, aký by dosahoval vo vyššie ohodnotenej pozícii, z príjmu, ktorý dosahoval pred rozviazaním pracovného pomeru, resp. z majetkových pomerov, ako by obsahovali predmetné majetkové podstaty v prípade vzdania sa majetkového prospechu.

35. Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 20.2.2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018, spresnil, že „pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného“.

36. V tomto prípade možno mať za to, že otec sa výkonom podnikateľskej činnosti vzdáva dosahovania výhodnejšieho príjmu, nakoľko výkonom podnikateľskej činnosti dosahuje príjem na hranici minimálnej mzdy. Tým už podľa vyššie uvedených úvah skracuje svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému. Zákon o rodine však na takéto situácie myslí a ošetruje ich prostredníctvom uplatnenia princípu potenciality. Správne preto súd prvej inštancie vykonal šetrenia o potencióálnych príjmoch otca a z nich potom i vychádzal. V akceptácii tohto názoru stojí práve princíp potenciality - teda, aby povinný plnil svoju vyživovaciu povinnosť v plnom rozsahu zodpovedajúcom schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom, aby vyživovacia povinnosť nebola plnená pod tieto atribúty. To by sa negatívne dotklo maloletej a bolo by to na jej ťarchu, pričom túto tézu treba odmietnuť. Nemožno priorizovať rozvoj podnikateľských aktivít otca na úkor vyživovacej povinnosti. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že žiaden účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať, ani právo resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená, prípadne pracovať v pozícii alebo v zamestnaní zodpovedajúcom predstávam povinného rodiča. Každý rodič má však zákonnú povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojich detí, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Zjednodušene povedané, pokiaľ rodič plánuje zmenu zamestnania, zmenu bydliska alebo počtu vyživovacích povinností, musí mať na zreteli vždy už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil, a to ani do budúcnosti so zreteľom na predpoklad zvyšujúcich sa potrieb oprávneného dieťaťa a v súvislosti s jeho vekom, rastom a štúdiom.

37. Pokiaľ otec poukazuje, vychádzajúc z obsahu odvolania na ust. § 185 ods. 2 CSP a tiež na princípy, ktorými je ovládané konanie pred súdom, avšak konanie sporové, odvolací súd zdôrazňuje, že na rozdiel od sporového konania je mimosporové konanie ovládané tzv. vyšetrovacou zásadou, ktorou sa súd prvej inštancie v procese dokazovania dôsledne riadil, keďže vychádzajúc z obsahu spisového materiálu vynaložil maximálnu snahu na zistenie všetkých rozhodujúcich skutočností.

38. Vychádzajúc z článku 6 Základných princípov Civilného mimosporového poriadku (CMP), v spojitosti s ust. § 35 a § 36 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci, pričom postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania a je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí (tzv. vyšetrovací princíp, ktorý je v mimosporovom procese úzko spätý s princípom oficiality a princípom materiálnej pravdy, ktoré súvisia s objemom a kvalitou zistených skutočností právne relevantných pre meritórne rozhodnutie). I keď zákon nerezignuje v mimosporových konaniach na procesnú aktivitu účastníkov konania, zodpovednosť za zistenie skutočného stavu veci je bremenom súdu, keďže vylučuje, resp. obmedzuje využitie procesnej zodpovednosti účastníkov konania za výsledok konania, teda ho možno identifikovať ako „potlačenie subjektívneho dôkazného bremena“. Ako vyplýva z uznesenia ÚS SR z 24. apríla 2003 sp. zn. IV. ÚS 78/03, všeobecný súd je povinný a oprávnený v nesporných konaniach vykonávať dôkazy nielen v rozsahu svojej zákonnej kompetencie, ale aj v rozsahu ústavnej zodpovednosti za zistenie skutkového stavu, ktoré dôkazy nemôžu závisieť od vôle účastníkov konania.

39. Pokiaľ otec namieta nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, odvolací súd konštatuje, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne zistené a preukázané všetky skutočnosti

podstatné pre rozhodnutie v merite veci o zvýšenie výživného na maloletú Lauru. Odvolací súd dodáva, že je výlučne vecou konajúceho súdu, či vykoná dôkazy označené účastníkmi konania za predpokladu, že skutkový stav potrebný na rozhodnutie vo veci spoľahlivo zistí inými dôkaznými prostriedkami. Tak ako už bolo uvedené v konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti platí vyšetrovacía zásada, z ktorej vyplýva, že súd je povinný zisťovať skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci z úradnej povinnosti, a to aj bez návrhu účastníkov konania a nie je viazaný návrhmi účastníkov, preto odvolacia námietka otca o nesprávnom postupe konajúceho súdu a následne o prijatí jeho záverov o výške výživného, ktoré sú podľa otca skutkovo nedostatočne podložené čo sa týka výdavkov na maloletú, na ktoré mala matka poukazovať, nemôže odôvodňovať záver, že by v tomto smere rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo nesprávne.

40. Pokiaľ sa otec domáhal zisťovania majetkových pomerov v domácnosti matky, majetkových pomerov jej manžela, vzhľadom na skutočnosť, že táto uzavrela manželstvo, odvolací súd poukazuje na ust. § 30 ods. 2 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že na výchove dieťaťa sa podieľa aj manžel, ktorý nie je rodičom dieťaťa, ak žije s rodičom dieťaťa v domácnosti. Manžel rodiča dieťaťa však nemá právo dieťa zastupovať, ani spravovať jeho majetok a nevzniká mu k nemu ani vyživovacia povinnosť. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine má však ako manžel vyživovaciu povinnosť k rodičovi dieťaťa (v danom prípade k matke maloletej), pričom rozsah tejto vyživovacej povinnosti by mal byť taký, aby životná úroveň manželov bola v zásade rovnaká. V danom prípade odvolací súd nezistil dôvod, pre ktorý by mal byť realizovaný či už výsluch manžela matky, resp. vykonanie iných dôkazov k otázkam ich súčasného hospodárenia, ktorý voči maloletej Laure nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť a ani dôvod, pre ktorý by mal zisťovať jeho zárobkové a majetkové pomery.

41. Napokon odvolací súd nepovažuje za právne relevantné na zvýšenie výživného otca jeho námietky v podanom odvolaní, v ktorých poukazuje na formálne vady rozsudku súdu prvej inštancie v neuvedení právneho zástupcu otca v záhlaví napadnutého rozsudku, ako aj nesprávne očíslovanie jednotlivých odsekov odôvodnenia na strane 9 rozsudku s tým, že tieto formálne nedostatky nemajú vplyv na správnosť napadnutého rozsudku. Uvedené nedostatky odstráni zákonným postupom súd prvej inštancie.

42. Preskúmaním obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nevzhladol dôvodnosť uplatnených odvolacích námietok z hľadiska ani jedného v odvolaní uvedených dôvodov.

43. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, čo je dôvodom na potvrdenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 CSP).

44. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP).

45. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e p r í p u s t n é .**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).